

[Bertel Dahlgaard.]

Så vil jeg gerne understrege et enkelt afsnit af den højtærede statsministers tale. Det er det afsnit, hvor det hedder, at man er opmærksom på ønskeligheden af en højere grad af bevægelighed på arbejdsmarkedet, fremme af de ufaglærtes arbejdsmuligheder gennem omskoling og fremme af overvejelserne vedrørende lærlingeuddannelsen. Jeg går ud fra, at man her også tænker på alle sider af spørgsmålet vedrørende tilgangen til fagene. Hvert år spørges der efter resultater af arbejdskommissionens arbejde, men i de sidste år har man spurgt forgæves. Det har det radikale venstre vanskeligt ved at forsone sig med. Vi er jo her ved noget centralt, nemlig organiseringen af samfundets produktive kræfter.

Vi har nu i det sidste år haft nær ved fuld beskæftigelse. Det vil sige, at vi ikke i øjeblikket med opretholdelse af den nuværende militære tjenestetid kan inddrage flere i produktionen. Det vil atter sige, at vi ikke med samfundets nuværende arbejdsydelse og den øjeblikkelige teknik kan forøge produktionen indenfor et kortere tidsrum, og samtidig oplever vi, at produktionen ikke står mål med forbruget. Med andre ord, vi står overfor at måtte sætte forbruget ned i stedet for at sætte produktionen op. Det er, som om vi herhjemme på en række af de områder, der er afgørende for produktivitet, er for traditionsbundne. Der gøres, såvidt jeg kan skønne, indenfor produktivitetsudvalget et fortjenstfuldt arbejde for at bryde denne traditionsbundenhed, men det går langsomt.

For et par måneder siden udsendtes der i det engelske „Observer“s „Foreign News Service“ en beretning, der indledtes således:

„Et sikkert tegn på den voksende selvtilid indenfor den engelske industri er den udvikling, der er sket i de store selskabers gennemførelse af en eller anden form for udbyttedeling. Emnet diskuteres på selskabernes bestyrelsesmøder, og planer gennemføres snart her, snart dér.“

Så skildres det, hvorledes der i de sidste

år har bredt sig en stærk bevægelse indenfor den engelske industri med gennemførelse af praktiske udbyttedelingsordninger, så man regner med, at henved en fjerdedel af Englands industri nu efterhånden arbejder med en eller anden form for bonusudbetaling og udbyttedeling i forhold til arbejdere og funktionærer. Det siges dernæst, at med denne udvikling følger England, hvad der er sket i USA siden krigen, hvor udbyttedelingsplanerne har vundet stor udbredelse og er blevet yderst populære, og det skildres, hvorledes den oprindelige uvilje i fagforerings- og arbejderkredse er slået om, og udbyttedelingsordninger nu gennemføres i tillidsfuldt samarbejde mellem arbejdere og funktionærer og driftsledelsen. Med andre ord, man behandler nu disse problemer ikke ud fra velgørenhedssynspunkter, men ud fra forståelsen af, at det drejer sig om en fælles interesse i den størst mulige produktion med deraf følgende større gevinst for alle i bedrift og samfund.

Det radikale venstre vil atter i år fremsætte sit forslag om at søge undersøgelserne vedrørende de forskellige praktiske former for udbyttedeling fremmet. Forståelse af lønningsformernes indflydelse på produktionen er overalt ude i verden stigende. Det bliver nødvendigt, at vi også herhjemme med en ganske anden alvor giver os i kast med en række af produktionens grundproblemer, som jeg her har nævnt, og det bliver efter mit skøn en målestok for den nuværende regerings berettigelse, om den indenfor egne kredse har styrke til at fremme en udvikling, der indefra i arbejds- og bedriftslivet øger produktivitet og dermed det samlede samfunds velstand. I samme grad, det sker, vil vi blive fritaget for med visse mellemrum at gå fra valutakrise til valutakrise.

Ærede ordførere har atter beskæftiget sig med de foranstaltninger mod valutakrisen, som der i den nu afsluttede folketingssamling opnåedes enighed om mellem regeringen og det radikale venstre. Jeg tror, at disse foranstaltninger er så omfattende, som man